

ע"פ 1448/18 - פלוני נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט לעערורים פליליים

ע"פ 1448/18

לפני:
כבוד השופט נ' הנדל
כבוד השופט ע' ברון
כבוד השופט י' אלרון

פלוני המערער:

נ ג ד

המשיבה: מדינת ישראל

ערעור על פסק דין של בית המשפט המחוזי באר
שבע מיום 27.12.2017 בתפ"ח 817-02-15
על ידי כבוד השופטים: ח' סלוטקי, א' אינפלד וא' חזק

תאריך הישיבה: א' בחשוון התש"ף (30.10.2019)

בשם המערער:עו"ד אורן דיגנו

בשם המשיב:עו"ד עדית פרג'ון

פסק דין

השופט נ' הנדל:

עמוד 1

ערעור זה נסוב על הסתייגותו של המערער מהרשעתו בביצוע עבירות מין חמורות בעשרה מקרים שונים כלפי אימו. לחלוfin, מסתיג המערער מחומרת העונש.

רקע

1. כנגד המערער,olid שנת 1980, הוגש כתוב אישום אשר ייחס לו חמייה אישומיים. שלושת האישומים הראשונים הם באינוס לפי סעיף 345(א)(1) לחוק העונשין, תשל"ז-1977, והם כללו סך של עשרים מקרים שבוצעו כלפי אימו (להלן גם: הנגעה), ולידת שנת 1958, על פניו תקופה של בחודש וחצי בסוף שנת 2014 ותחילת שנת 2015. בחלקם ייחסו לו גם עבירות של מעשה סדום לפי סעיף 347(ב) לחוק העונשין ושל מעשה מגונה לפי סעיף 348(ג1) לחוק העונשין. האישום הרביעי הוא בתקיפה סתם לפי סעיף 379 לחוק העונשין, והאישום החמישי הוא במעשה מגונה לפי סעיף 348(ג) לחוק העונשין - שניהם כלפי אחותו (להלן גם: האחות).

כתב האישום מגלת מסכת עובדתית מבעיתה, שלפיה במשך שבועות, לפחות קרוב לשבעה שבועות, בתקופות של פעמיים עד שלוש בשבוע, המערער נהג להיכנס לחדרה של אימו, להוראות לה להתפשט או להפשטה, ולכפות עליה לקימ איתה יחסי מין, פעמים רבות תוך שימוש באיזומים ובכוח פיזי. כל זאת, חרף התנגדותה של הנגעה, שככלה התנגדה שיפסיק ואמרה לו כי היא אימה, וכי היא אישה זקנה וחולה. לעיתים, המעשים כללו גם מין אוראלי או ניסיונות למין אנאלי. המעשה האחרון, המתואר באישום השני, כלל אלימות פיזית, לרבות כפייה של מין אוראלי, וכן איום של המערער כלפי הנגעה, כי "יבוא אליה עם שישה אנשים נוספים". בבקיר שלآخر המעשה האמור, עת יצא המערער לעובודה, הגישה הנגעה תלונה למשטרת בלויו ביתה. באותו יום נעצר המערער ומازה הוחזק במעצר, ולאחר מתן גזר הדין בעניינו, החל לרצות עונש מאסר.

指出 כי הנגעה לוקה בסכיזופרניה פרנוואידית, מחלת נפש שבוגינה אושפזה מספר פעמים בבית חולים פסיכיאטרי. המעשים החלו לאחר שחרורה מתקופת אשפוז.

2. המערער כפר בכל המעשים שייחסו לו, אך בית המשפט המחויז דחה גרסתו ומצא להרשיעו פה אחד בכל האישומים, למעט האישום החמישי שמנמו זוכה מחמת הספק, ובכפוף לצמצום מספר מקרי האינוס באישום השלישי, משמונה-עשר לשמונה. בסך הכל, המערער הורשע בעשרה מקרים אינוס כלפי אימו ובעבירה תקיפה כלפי אחותו (תפ"ח 15-02-817, כב' השופטים ח' סלוטקי, א' אינפלד וא' חזק). בגין מעשים אלו נגזרו על המערער 18 שנות מאסר בפועל, שנמנו מיום מעצרו.

בחינה ראייתית, הרשות בית המשפט המחויז התבessa בעיקרה על גרסת הנגעה, כפי שנמסרה בעדותה בבית המשפט, וקודם לכן בחקירה במשטרת. גרסה זו佐קה על-ידי ראיות נוספות: ממצאים פורנזיים בדמות תא זרע וסימנים חיצוניים המעידים על חדים באבר מינה של הנגעה; עדות האחות, ביתה של הנגעה, אודוט האופן שבו הנגעה חשה בפניה את האירועים ואודות מצבה הנפשי של הנגעה בעת זו, כמו גם הקלטה שיחת הטלפון של

האחות למשטרה, שהותירה על בית המשפט המחויז רושם כי מדובר בתלונות אמת. המשפט טענה לכך שהיא נספהת המפלילה את המערער - קיומו של DNA של המערער בזרע שנמצא באיבר מינה של הנפגעת - אולם בית המשפט המחויז נמנע מלבסס את הרשות המערער על ראייה זו. זאת, משום שלשיטתו, המשפט לא הוכחה כי שיטת העבודה שבאה השתמשה לצורך "הפרדת" ה-DNA של המערער מזה של הנפגעת היא מדויקת דיה.

טענות הצדדים

3. בערעור שלפנינוMSG המערער על הרשותו בכל מקרי עבירותimin כלפי אימו. טענותיו הן בארבעה מישורים חלופיים, כלהלן: ראשית, אימרות הנפגעת במשטרה אין קובלות כראיה לאמתות תוכנן, ובعدותה בבית המשפט אין כדי לבסס גרסתה באופן עצמאי. שנית, הנפגעת לוקה בסכיזופרניה פרונואידית, מחלת נשך המאפיינת במחשבות שווא. אף אם אימרותה במשטרה קובלות ומהות חלק מעודותה, עדותה אינה צולחת את המבחן שנקבעו בע"פ 800/85 ברדה נ' מדינת ישראל, פ"ד (4) 266 (1986) (להלן: עניין ברדה). על כן, המשקל של עדותה נמוך ביותר, וכן בה כדי להוות את הבסיס העיקרי להרשות המערער. שלישיית, אף אם עדותה של הנפגעת היא מהימנה ובעל משקל ממשי, נדרש לה, לטענת המערער, תוספת ראייתית משמעותית מסווג של סיוע. הריאות שעלייהן התבססה הכרעת הדין בעניין זה אין ממלאות דרישת זו. רביעית, לכל היותר, הריאות האמוריות מהוות סיוע להוכחת מקרה האונס הראשון והשלישי. שאירוע ערב הגשת התביעה - הוא האיסום השני - וכן במקרה סכימת המקרים באישום השלישי, גורס כי לא היה בסיס להרשותו בשמונה מקרי בנוסף לאמר, מלון המערער על באופן סכימת המקרים באישום השלישי, גורס כי לא היה בסיס להרשותו בשמונה מקרי אינוס במוגרתו, שכן אין פרטיהם על מקרים אלו והערכת מספרם היא שרירונית. לבסוף, טוען המערער כי אף אם הכרעת הדין של בית המשפט המחויז תיוותר על כנה, יש מקום להקל בעונשו.

4. המשפט סומכת ידה על הכרעת הדין של בית המשפט המחויז, לעניין קובלות אימרות הנפגעת במשטרה, הערכת מהימנותה ומשקל עדותה, ומילוי הדרישה לתוספת ראייתית. אולם, המשפט סבורה שבית המשפט המחויז שגה כאשר נמנע מהתבססות על ראיית ה-DNA, מהוות לדידה ראייה עצמאית המפלילה את המערער. היא טוענת כי בנגדוק לקבעת בית המשפט המחויז, אין כל קושי בשיטת העבודה שלה, שהיא שיטה בדוקה ומקובלת, בעלת מהימנות גבוהה, הנעדרת התגדות בקהילה המדעית ומיושמת באופן תקין בפסק דין. לבסוף, המשפט גורסת כי עונשו של המערער אינו מעלה כל קושי בשם לב לחומרת המעשים שבהם הורשע, ועל כן אין מקום להקל בו.

דין והכרעה: הכרעת הדין

A. קובלות אימרות הנפגעת במשטרה

5. הנפגעת הגישה תלונה למשטרה בשל העבירות המתוארות בכתב האיסום בבוקר שלאחר המעשה האחרון, וכחודש וחצי לאחר המעשה הראשון. כאמור, המעשה האחרון היה חמוץ במיוחד, וכל אלימות פיזית, כפייה של מין אוראלי ואיום של המערער כלפי הנפגעת כי "יבוא אליה עם שישה אנשים נוספים". מדובר בתלונה מידית, בפרט ביחס לעבירות מין. במועד הגשת התביעה ובשני מועדים סמוכים נוספים (יוםים לאחר מכן וחמשה ימים לאחר מכן) נגבו

מהנפגעת עדויות שבהן היא מספרת על האירועים באופן מפורט ומקיף, המציג תמונה כוללת וקורנתית של עבירות המין הקשות שהמערער ביצעה בה. בין היתר, בתמונה סירה הנפגעת כי האירועים החלו כחודשים לפני יום תלונתה, וכי התרחשו פעמיים עד שלוש בשבוע, כך שבסך- הכל התרחשו כעשרה מקרי אונס.

לעומת זאת, עדותה בבית המשפט נמסרה מעל לשנה לאחר התרחשות האירועים. הנפגעת הובאה לבית המשפט באמצעות אמבולנס, בלבדיו צוות רפואי, לאחר שעברה ניתוח. מצבה הבריאותי בעת מתן העדות היה ירוד וכן גם תפקודה הכללי. היא בכתה לא פעם במהלך מתן העדות, ובית המשפט המחווי התרשם כי המעד קשה לה מאוד. עדותה כללה את עיקרי סיפור המעשים, אולם היא לא הייתה מפורטת - היא נתנה תשובה קצרה לשאלות ממוקדות שנשאלה, ולא הצלחה לתאר את מלא רצף האירועים או להסבירם. כאשר נשאלת הנפגעת כמה פעמים היא נאנסה ומתי הייתה הפעם הראשונה, היא אמרה שהיא לא זכרת (עמ' 110 לפרטוקול הדיון בבית המשפט המחווי (להלן): מתי הייתה הפעם הראשונה, היא אמרה שהיא לא זכרת (עמ' 110 לפרטוקול הדיון בבית המשפט המחווי (להלן): מתי הייתה הפעם הראשונה, היא אמרה שהיא לא זכרת (עמ' 110 לפרטוקול הדיון בבית המשפט המחווי (להלן): מתי הייתה הפעם הראשונה, היא אמרה שהיא לא זכרת (עמ' 110 לפרטוקול)). עת ניסתה את-כוח המשיבה בבית המשפט המחווי לרשון את זיכרונה, ואמרה לה שבעודתה במשטרת הפרוטוקול). היא אמרה שהפעם הראשונה הייתה חודשים קודם לכן, ושזה קרה עשרים פעמים, הנפגעת חזרה ואמרה שהיא לא זכרת. בהמשך, כאשר היא נשאלת כמה פעמים בשבוע היא נאנסה בתקופה שבין הפעם הראשונה והפעם האחרון, ובפרט - האם זה קרה מספר פעמים או פעם אחת בשבוע, תשובהה הייתה: פעם בשבוע (עמ' 111 לפרטוקול).

ככל, אימרות עד במשטרה אין קבילות קריאה לאמתות תוכנן, אולם סעיף 10א לפקודת הראות [נוסח חדש], תשל"א-1971, קובע תנאים שבהתמלואותם יקום חריג לכל זה והאינה תוכר כקבילה - קריאה לאמתות תוכנן. עניינו, המחלוקת בין הצדדים היא בשאלת האם התמלא אחד משלשות התנאים החלופיים הקבועים בסעיף 10א(א)(3) לפקודת הראות: "העדות שונה, לדעת בית המשפט, מן האינה בפרט מהותי, או העד מכחיש את תוכן האינה או [העד] טוען כי אינו זכר את תכנה [של האינה]". ישם אל לב כי בעוד שהתנאי השני מצביע על סתרה בין הגרסאות - תוכנה המאפיינת עד עין - התנאי הראשון והтенאי השלישי, שהם תנאים חלופיים, עניינם בנסיבות במתן העדות שאיןם נובעים מרצון של העד לסתור את דבריו במשטרה או לחזור בו ממה באופן פוזיטיבי.

6. במקרה דנן, סבורני כי מתמלאים שניים מבין תנאים אלו. התנאי השלישי מתמלא, שכן הנפגעת טענה כי היא אינה זכרת את תוכן האינה, ביחס לחלקים מסוימים ומשמעותיים שלה - בתשובתה לשאלתה כמה פעמים נאנסה ומתי הייתה הפעם הראשונה. התנאי הראשון - שוני בפרט מהותי בין העדות לבין האינה - מתמלא גם כן. זאת, ביחס לשני פרטיהם: הראשון הוא התריות שבאה בוצעו מעשי האינוס על פני תקופה הזמן שבה התרחשו - כאמור, מספר המקרים. כאמור, באימרות במשטרה מתייחסת הנפגעת לכעירים מקרים, בתדריות של פעמיים עד שלוש בשבוע, ובעודותה בבית המשפט מתייחסת הנפגעת לכשישה מקרים, בתדריות של פעם בשבוע. בוגוד לטענת המערער, מספר המקרים ותדריהם הם עניין מהותי - מדובר בפער כמותי משמעותי, ובعبارة שאין צורך להזכיר במילים על חומרתה ועל עצמת הפגיעה הכרוכה בה, מה שמקנה ממש מהותי לעניין זה. אף אם המספר שבו נקבה הנפגעת בדבריה במשטרה היווה מבחינתה סוג של הערכה, הפער העצום בין ההערכות עולה כדי שינוי בפרט מהותי בין שתי העדויות.

הטעם השני למסקנתי כי קיים שינוי בפרט מהותי בין העדות בין האינה, נוגע לשוני ברמת הפירוט בין האימרות במשטרה לבין העדות בבית המשפט. כאמור, במשטרה סירה הנפגעת את השתלשלות העניינים באופן מפורט, עשיר ומלא, ללא צורך בשאלות מנוחות תכופות; ואילו בבית המשפט ענתה הנפגעת בקצרה לשאלות מנוחות,

לא כל תשובה היה מלאות או מספקות,omidu שנכלל באימרותה במשפטה לא זכה להתיחסות לכך או לכך. שני זה יכול כשלעצמו להוות שוני בפרט מהותי לעניין סעיף 10א(3) לפקודת הראות (לגישה דומה ראו: ע"פ 5339/98 מדינת ישראל נ' פלוני, פ"ד נ(3) 769, פס' 4 לחווית דעתו של השופט י' קדמי (1999)).

יש לדוחות אפוא את טענת המערער שלפיה אין להכיר באימרות הנגעת במשפטה כקבילות, משום שהמקרה שלפנינו אינו מסווג המקרים שאוטם החקון המחוקק לכלול בסעיף 10א לפקודת הראות, שהינם מקרים שבהם הקושי להיעיד נובע מלחצים ואוונים שהופעלו על העד. דרישת זו אינה קיימת בחוק. תכילת סעיף 10א לפקודת הראות רחבה מקרים מהסוג האמור. נדמה כי דיווקה עניינה של הנגעת - על החוויה שחוותה ועל מגבולה שנוצלו על-ידי המערער - מלמד מדוע מחזק את הבסיס לקבל עדויות לפי סעיף 10א לפקודת הראות. האמת תיאמר כי משנחוקק סעיף 10א לפקודת הראות, תנאיו הם אשר קובעים את היקף שיקול הדעת של בית המשפט בהעדפת קבילותה של העד על פני עדותו בבית המשפט. בעניינו, מהኒומות שפורטו, לא רק שהaimרות של הנגעת אימרות החוץ של העד על פני עדותו בבית המשפט. המסקנה היא שאימרותה של הנגעת במשפטה קבילות כראה לאמתות תוכנן ומהוות חלק מעודותה.

ב. מחלת הנפש של הנגעת

7. כאמור, הנגעת מתמודדת עם מחלת נפש מסווג סכיזופרניה פרנויאידית. עליה כי מחלת זו מאופיינת, בין היתר, באפשרות קיומן של מחשבות שווא, שיכלה ליצור חשש כי מי שלוקה במחלה זו יתאר אירועים שאין להם אחיזה במצבות, אף ללא כל כוונה לשקר. בעניין ברדה הובהר כי עדות של עד הלוקה במחלה זו היא קבילה, והמי קוד הוא בשאלת משקלתה. נקבעו שלושה מבחנים שבהם יש להעמיד את העדות על מנת לקבוע את משקללה. הראשון - מבחן ההתראות הבלתי-אמצעית של בית המשפט מן העד, שבו על בית המשפט לתת דעתו, בין היתר, לחווות הדעת הרפואית אודות מחלתו; השני - מבחנה הפנימי של העדות, שבו נבחנים סימני האמת העולם מן העדות, כגון הגיונה הפנימי וסדר הפרטים בה; והשלישי - הוא המבחן העיקרי - קיומם של סימני אמת חיצוניים, קרי, ראיות חיצונית המאמתות את העדות (עניין ברדה, פס' 11; להלן גם: מבחני ברדה).

בית המשפט המחויז קבע כי עדותה של הנגעת צולחת מבחן בשלוש זה, ועל כן היא מבسطת, בליוי תוספות ראיותיות, את הרשות המערער. לא מצאתי להתערב במסקנותו זו. בכלל, ערכאת הערעור אינה נוטה להתערב בקביעות הנגעות למחיינותם, המבוססות על התראות ישירה של הערכאה הדינית מהם (ראו למשל: ע"פ 00/2485 פלוני נ' מדינת ישראל, פ"ד נ(2) 918, פס' 5 (2001)). במקום שבו עסקין بعد המתמודד עם מחלת נפש, המבחנים המשפטיים למשקל עדותם מורכבים ורב-מדדים יותר, ועל כן מלאכת הביקורת של ערכאת הערעור מוקפדת יותר. אולם, עדין יש משקל להתרשמות הערכאה הדינית, בכפוף למילוי המבחנים המשפטיים המיוחדים.

מבחן ברדה הראשון הוא מבחן מהימנות המבוסס על התרשמות ישירה של בית המשפט מן הנגעת, וכלל את חוות הדעת הרפואיות על אודות מחלתה. במסגרת מבחן זה התייחס בית המשפט גם לד"ח הרפואי שנערך בעניינה של הנגעת במועד הגשת התלונה על-ידי ד"ר פליוטקל ולעדות שנטנה ד"ר פליוטקל בבית המשפט, וקבע כי הם מחזקים

את מהימנות עדותה של הנגעת, וכי זו עומדת במחן הראשון על-אף הדיסימולטיביות המסוימת שגילתה הנגעת במהלכה. דעתך היא כי אין להתערב בקביעותיו של בית משפט קמא לעניין מבחן זה.

באשר למחן ברדה השני - מבחנה הפנימי של העדות - בית משפט קמא קבע בעניינו כי עדות הנגעת במשטרה מיטיבה לעבור אותו. מקרים עדויות הנגעת בפני המשטרה, עולה כי העדות עוברת אכן מבחן זה בהצלחה: עדותה עשירה, מפורטת, סדרה וקורנתית; היא מיטיבה לספר את רצף האירועים, והיא אף חוזרת על עדות זו בשלושה מועדים שונים ללא סתיות. סיורה אכן קשה, אך הוא בעל היגיון פנימי וכפי שקבע בית משפט קמא, דומה כי הנגעת מתארת חווות שחוותה על בשרה. עדותה בבית המשפט מתישבת עם מסקנה זו. גם שעדות בבית המשפט זקופה להשלמה ולפירות רב יותר, אלו התקבלו על-ידי העדות במשטרה.

מחן ברדה השלישי הוגדר כ"העיקר". המבחן הוא מבחנה של העדות על-פי סימניאמת חיצוניים, "אשר יש בהם, לפי מבחני השכל הישר, כדי להשילר אוור על אמיתותה" (שם, פס' 11). מצטרף אני לעמדתו של בית משפט קמא כי סימניאמת חיצוניים אכן בנמצא. הכוונה לממצאים הפורנזיים - תא הזרע והסימנים באיבר מינה של הנגעת. סימניאמת רלוונטיים באופן ברור למקורה Dunn, שכן החשש הוא מפני המצאת גרסה שאינהאמת. ואולם, עולה מהממצאים החיצוניים כי הנגעת אכן קיימה יחסית מין. אין בממצאים אלו כדי להוכיח כי הנגעת עברה אונס, והם אף אינם מוכחים את זהות המבצע, אך נדרש סימניאמת ולא ראייה עצמאית שעומדת בפני עצמה. מבחן ברדה השלישי קשור לדרישה החיזוק, שעליה יורחב עתה.

ג. דרישת החיזוק

8. כזכור, המערער טוען כי יש צורך בראיות סיווע על מנת להרשיעו, גם אם עדות הנגעת תתקבל. אכן, המקירהichiibe תוספת ראייתית לשם הרשות המערער, אך לא מדובר בסיווע. על-פי סעיף 10א(ד) לפקודת הראיות, לא ניתן להרשיע נאשם על-פי אימרת עד במשטרה "אללא אם יש בחומר הראיות דבר לחיזוקה". כפי שמצוין, מצבה הנפשי של הנגעת אף דורש להפעיל את המבחנים שנקבעו בעניין ברדה, לרבות הצורך להציג על סימניאמת חיצוניים. שילוב זה אינו הופך את הדרישה לחיזוק לדרישה לסיווע, אך הוא דורש כי בית המשפט ינаг בנסיבות ויקפיד על איקות ראיית החיזוק. החיזוק וסימניאמת החיצוניים חייבים להיות ברורים ובually עצמה, יותר ממצב שבו נדרש, למשל, רק חיזוק על-פי סעיף 10א(ד) לפקודת הראיות.

9. בית המשפט המחויז קבע כי כנגד המערער ישנן ראיות סיווע - הימצאותם של תא זרע באיבר מינה של הנגעת ושל סימנים המלמדים על ביצוע חדירה על איבר מינה של הנגעת. ברם, לא יהיה נכון לקבוע כי ראייה זו עולה כדי סיווע, שהרי סלע המחלוקת בין הצדדים - הוא אמרת המידה לקיומו של סיווע - אינו בשאלת אם הנגעת קיימה יחסית מין אם לאו. לצד זאת, בית המשפט הצביע על שלושה חיזוקים שונים. טרם נציגם, נזכיר כי ראיית חיזוק צריכה אך לאמת את גרסתו של העד, וכן דרישת כי היא תסביר את הנאשם או תתייחס להזותו, או אף תתייחס לשאלת השנوية בחלוקת בין הצדדים (ע"פ 6147/92 מדינת ישראל נ' כהן, פ"ד מch(1) 62, פס' 8 (1993)).

מציג עתה את שלוש ראיות החיזוק: (1) ממצאים פורנזיים בדמות תא זרע באיבר מינה של הנפגעת וסימנים המעידים על ביצוע חדירה על איבר מינה של הנפגעת; (2) הגשת תלונה מידית; (3) מצבה הנפשי-רגשי של הנפגעת במועד הגשת התלונה, על-פי עדויותיהן של האחות ושל ד"ר פלוטקל.

בקשר זה יצוין כי המערער מושג על קביעות מומחי הטבעה וגורס כי הזרע והסימנים שנמצאו באיבר מינה של הנפגעת אינם מעדים בהכרח על קיום יחסי מין, שכן יתכן שהם הגיעו או נוצרו בדרכים אחרות. קו טיעון זה נידון בבית המשפט המחווי ונדחה על ידיו, ואין לי אלא להציגו לנימוקיו. בית המשפט המחווי הדגיש כי הממצא של סימנים על איבר המין אינו מהווע ראיית חיזוק בלבד עצמו, בשל האפשרות שלא נוצר כתוצאה מקיים יחסי מין, אולם הוא מctrף למצאה של זרע באיבר המין, קר שהשילוב בין שניהם מעיד בהכרח על קיום יחסי מין.

מצבה הנפשי של הנפגעת בעת חשיפת האירועים בפני ביתה, ב circumstanceth ה תלונה המיידית שהגישה, מוחזקים גם הם את גרסתה. ביתה העידה כי ביום שבו התרחש מקרה האונס האחרון - הוא היום שבו האם חשפה את האירועים בפנים והגישה תלונה במשטרת הנפגעת נראתה מבוהלת ונסערת. זאת, לדידי האחות, לא כפי שהיא נראהית כאשר היא חוויה התקף של מחלתה. גם ד"ר פליוטקל, הפסיכיאטרית שבדקה אותה לאחר הגשת התלונה, מצאה כי היא מעלה תכנים הקשורים לטראומה בעבריה, ולא למחלתה. ראיות אודiotape מצבה הנפשי של המתלוונת בעת חשיפת האירועים והגשת התלונה, וכן הגשת תלונה מיידית, הוכיחו כראיות חזוק המאמנתות את גרסת המתלוונת, בפרט בהקשר של עבירותimin (ראו למשל: ע"פ 11/9608 מדינת ישראל נ' פלוני, פס' 14 לפסק דין (7.7.2014) וההפניות שם; ע"פ 2921/13 ריטבורג נ' מדינת ישראל, פס' 62 לפסק דין של השופט א' שחם (1.1.2015) וההפניות שם). על כל פנים, ראיות חזוק אלו הן בבחינת מעלה מן הצורך, שכן סבורני כי די בנסיבות הפורנזיים שתוארו לעיל כדי למלא את דרישת החיזוק במרקחה דין.

10. בנגד לטענת המערער, הראיות המתוארות לעיל - ובפרט הממצאים הפורנזיים - מהוות חיזוק לכל העבירות שביצע כנגד הנפגעת, ולא רק לעבירה האחזונה (האישום השני בכתב האישום), שbowעה ערב התלונה. הלכה היא כי כאשר מדובר בשרשת אירועים דומים, והנאשם מכחיש את כלום, לא נדרש תוספת ראייתית נפרדת לכל אישום ואישום, אלא די בראה נוספת הנוגעת לאחד מהאירועים כדי ללמד על אמימות גרסתו של העד כולה, וכן כדי להוות סיעו או חיזוק לכל העבירות המוחשות לנאשם (ביחס לסייע ראו: בש"פ 70/90 צדוק נ' מדינת ישראל, פ"ד מ"ד (1) 250, פס' 2 (1990) וההפניות שם; ביחס לחיזוק ראו: ע"פ 93/1864 בן נעים נ' מדינת ישראל, פס' 7 (3.4.1994)).

11. מכל האמור עולה כי ישן די ראיות להרשעת המערער בעבירות שיויחסו לו, אף מבלתי להזדקק לניתוח ראיות ה-DNA. ניתן להבין את רצון המשhiba כי בית משפט זה יקבע ממצא באשר לתקיפות של שיטת עובדה, ولو עבור תיקים

עתידיים. אולם, נראה כי הדבר לא יהיה מתאים מן הטעם שבית משפט קמא דין בנושא זה כ"אמרת אגב" ועל כן לא קבוע ממצאים מובהקים לגבי התרשםתו מן המומחים ומהימנותם, ובית משפט זה אף לא שמע את העדים בעצמו. משכך, לא יהיה נכון להביע עמדה בעניין זה במסגרת תיק זה.

12. נקודה אחרתה: לעניין מספר מקרי האונס שביהם יש להרשיע את המערער, בית משפט קמא נקט זהירות רואיה בהעמדת מספר זה על עשרה מקרים, ולא על עשרים כפי שנעשה בכתב האישום, זאת בהתאם לדברי הנגעה בעדותה במשטרה. על כן, אין מקום להתערב בקביעה עובדתית זו. בהתאם לכל האמור, יש להוור על כנה את הכרעת הדיון של בית משפט קמא.

גזר הדיון

13. עיקר הערעור הוקדש להכרעת הדיון, אך בשולי הדברים ביקש המערער כי גם אם הרשותו תיוותר על כנה, יושת עליו עונש מותן יותר לנוכח נסיבות חייו הקשות, מצויים מספר מקרי האונס שביהם הוא הורשע בגין כתב האישום, וכן זיכוי מהאישום החמישי (מעשה מגונה באחוטו).

אין מקום לקבל טענה זו. העבירות שבهن הורשע המערער הן מהחומרות בספר החוקים. ריבוי המעשים, תכיפותם וה坦שכותם; העבודה המצמרת שהמערער ביצעם כלפי אימו; והאלימות הגוף והAMILITY הקשה שנלוותה אליהם - כל אלו מעיצימים את חומרתם. אלו מעשים שאין די מילים כדי להביע את הצעוז מהם. נראה כי אף המשפט לא צפה כי יתרחשו מעשים כדוגמתם. ראוי לציין בעניין זה כי עד שנת 2019, אחת ההגדרות של רצח בדיון הישראלי הייתה גרים מות - אף אם לא בכונה תחילה - להורה או לסייע (סעיף 300(א)(1) לחוק העונשין (בוטל)). לעומת זאת, הגם שיש חומרה מיוחדת בעבירות אונס של אם, עבירה זו אינה נכללת בהגדרה של "עבירות בגין המשפחה" (סעיף 351 לחוק העונשין). מכאן ניתן ללמוד עד כמה המקירה מזעزع ואף בלתי נתפס. הוא מעבר לדמיון של המשפט, שאף לא לחוק העונשין). נמצא לטוגנו עבירות בגין המשפחה. אך יש להוסיף כי המערער ניצל את מצבה הקשה של אימו - את מחלתה הנפשית, את גילה ואת יכולתו להתקרב אליה בשל היותו בנה. בהקשר זה יוער כי ביתה של הנגעה, שכיה עימם, אף לא חששה להשאיר את שנייהם בלבד.

מעבר לכך, כפי שציין בית המשפט המחויז, המערער ניהל משפט. זכותו אמונה לעשות זאת אף הוא ודאי אינו רשאי להנוט מהודאה באשמה. עד עתה הוא לא הודה במעשהיו ולא לך 책임ות; ואין שיקול שיקום ממשמעותיהם העומדים לטובתו. אף נסיבות חייו של המערער לא נעלמו מעניינו של בית המשפט המחויז. יש לזכור כי ערכאת הערעור נוקטת מדיניות מצטמת בשאלת התערבותה בעונש שקבעה הרכאה הדינונית (ראו למשל: ע"פ 3259/15 ברק נ' מדינת ישראל, פס' 25 (30.3.2016) וההפניות שם). בשום לב כלל אליו, העונש שנקבע לערעර - שהרכיב המרכזי בו הוא 18 שנות מאסר בפועל, והוא ניתן בגין כל המעשים שביהם הוא הורשע, לרבות התקיפה של אחוטו - אינו מצדיק התערבות. אמנם זהו עונש חמור, אך הוא הולם את המעשה, ואין מופרז בחומרתו - והרי לפי תיקון 113 לחוק העונשין זהו המבחן. על כן, יש להוור על כנו את גזר דין של בית משפט קמא.

14. סוף דבר: לנוכח כל האמור לעיל, אציע לדוחות את הערעור על כל רכיביו.

ש | פ | ט

השופט יי' אלרון:

אני מסכימן לאמר בחוות דעתו המנומקת של חברי השופט נ' הנדל, וראיתי לנכון להוסיף הערה משלימה לעניין הערעור על חומרת העונש.

המעשים שביצעו המערער באמנו הסובלת ממחלת נשע מזעדים ומעוררים חלה. המערער לא חמל על אמו يولדתנו, אשר הואبشرה, אנס אותה מספר רב של פעמים, וביצע בה מעשי סדום.

נדמה כי מעשיו של המערער עולים על כל דמיון עד כי המחוקק עצמו לא מצא לנכון להגדיר את האם כמושא של עבירות בגין במשפחה, לפי סעיף 351 לחוק העונשין, התשל"ז-1977. במעשהיו ניצל המערער את מצבה הנפשית המעורער של האם על מנת לבצע בה את זמנה, והוא בוגר זמין לניצולה המיני ולימוש גחמותיו המיניות.

בית משפט זה שב והציג כי יש לייחס חומרה יתרה לביצוען של עבירות בגין, באשר הן פוגעות פגיעה פיסית ונפשית בקרב העבירה, מחללות את כבודו, ומשפילות את צלם האדם שבו. הפגיעה הנגרמת בקרבן כתוצאה מביצוע עבירות אלו מטעמת פי כמה וכמה כאשר מי שמבצען הוא בן משפחתו, אשר אמר להיות מallow הקרובים לו ביותר, בתוקן "ביתו-מברכו" של הקרבן (וראו למשל: ע"פ 2433/18 פלוני נ' מדינת ישראל (2.12.2018); ע"פ 6577/10 פלוני נ' מדינת ישראל (28.11.2013)).

לנוכח מעשיו האכזריים של המערער, אשר תקף כאמור מספר רב של פעמים את אמו חולת הנפש, תמים דעים אני עם חברי השופט הנדל כי אין מקום להתערב בעונש שהוטל על המערער, ואוסיף אף כי העונש שהוטל עליו אף מכך עמו.

על בית המשפט להבהיר מסר חד וברור בדבר האינטרס הציבורי שבביעור התופעה של ביצוע עבירות בגין בתוך התא המשפטי, ולהטיל על המבצעים עבירות אלו עונשים חמורים ומרתיעים אשר יש בהם כדי לבטא את הסלידה מהן.

ש | פ | ט

השופט ע' ברון:

אם נדרשת הוכחה לכך שהמציאות עולה על כל דמיון, ייעיד על כך המקירה שנגול לפנינו בתיק זה שבו ביצע המערער עבירות אינוס באמו החולה. המעשים מעוררי חלחלה וצער גדול מאד על האם שהיא קורבן למאויש המזוועים של בנה. אני מסכימה עם חברי השופט נ' הנדל, שדין הערעור להידחות, הן על הכרעת הדין הן על גזר הדין.

שפט

אשר על כן, הוחלט כאמור בפסק דיןו של השופט נ' הנדל.

נתן היום, כ"ז בתמוז התש"ף (19.7.2020).

שפט

שפט

שפט